

וכל עוד אינן נושאות רוחים ניתן לראות את התשלום עבורן כהוצאה. הגביה עבור מניות מהווה בתשי"ז בממוצע כ־8,25 פר' לליטר חלב. באם ננכה את הסך 8,25 פר' מהתשלום ליצרן נקבל שהתמורה ליצרן היתה 312 פרוטות (8,25—320), ובאחוזים מהמחיר הסופי לצרכן תהא 66 במקום 67 שהוזכרו לעיל.

5. יש להביא עוד בחשבון שהתשלום של 320 פרוטות ליצרן נעשה לאחר כיסוי הפסדים בייצור ושיווק תוצרת שהוכנה מאבקת חלב. לולא הפסדים אלה היה התשלום ליצרן גבוה יותר.

6. אין להתעלם מכך שחלב ותוצרתו מתקל־קלים. זה מעלה במידה ניכרת את הוצאות העיבוד, האחסנה והשיווק הסיטוני והקמעוני. במצב עניינים זה אין לחשוב שהתמורה ליצרן במתכונת שלמעלה מ־ $\frac{2}{3}$ מהמחיר הסופי שמשלם הצרכן היא תמורה יחסית נמוכה.

לפי מה שפורסם באחרונה ע"י המיניסטריון לחקלאות בארצות הברית קיבל שם היצרן בשנת 1955 45% בלבד מהמחיר הקמעונאי בשיווק החלב הניגר.

אמנם יש לקחת בחשבון שהשירותים הניתנים בארצות הברית ע"י מוסדות השיווק לצרכן, וכן ליצרן, הם הרבה יותר משוכללים ומסועפים מה־מקובל אצלנו, וכל עוד לא נוכל לעשות השוואה בשטח זה לא נוכל לטעון בוודאות שהשגנו הישגים גדולים בהקטנת הפער בשיווק, בהשוואה לארצות הברית.

צ. גולומביק

שריד

חלו שינויים ניכרים במחירים של אחדים מסוגי תוצרת החלב וכן חלה העלאה מסויימת בשכר העבודה.

לפי החומר המובא לעיל מתקבלת התמונה הבאה על הפער בשיווק החלב בין המחיר שמקבל היצרן לבין המחיר שמשלם הצרכן:

שולם ליצרן	בממוצע לכל ליטר חלב	320 פר' — 67%
הוצאות העיבוד במחלבות		
הוצאות השיווק	78 " — 17%	
הריוח של הקמעונאי	75 " — 16%	
מחיר סופי בממוצע לכל ליטר (כולל סובסידיות)	473 " — 100%	

ה. הערות פיקום

1. הסך של 320 פרוטות שולם ליצרן עבור חלב שהכיל 3,5% שומן. עבור חלב דל שומן שולם פחות וכן הוענקה תוספת תשלום עבור חלב עשיר שומן.

2. כן חלו תנודות בתמורה ליצרן בהתאם לטיב החלב (בהתאם לשיטת קנסות ופרסים על יסוד בדיקות חמיצות ורדוקטאזה).

3. בחישוב התמורה ליצרן לא הובאה בחשבון קרן ההשוואה לחשבון הוצאות הובלת החלב מהמשק למחלבות, באשר הננו רואים את המרחק ממרכזי השיווק כאחד מתנאי הייצור ואת הוצאות ההובלה כפונקציה של הוצאות הייצור.

4. היצרנים חוייבו בתשלום עבור מניות (קרן המחלבה). המניות רשומות אמנם באקטיב של המשק, אולם כל עוד קיימת רציפות בגביה,

פגע המאסטיטיס

המאסטיטיס, או דלקת העטין המדבקת, הינו עד היום הפגע הקשה ביותר במשקי החלב באר"ב. על אף המאמצים שהשקיעו אנשי המדע והמומחים השונים בהדברת המחלה הזו. אנשי משרד החקלאות באר"ב מניחים שדי היה במחציתו של העדר הקיים לסיפוק החלב ומוצריו כפי הדרוש היום אילו אפשר היה למנוע את ההפסדים בתנובת החלב הנגרמים ע"י מחלות העטין.

לפי הדו"ח של מומחי משרד החקלאות יוצא ש־6 מיליון פרות, מתוך ה־24 מיליון, נגועות בתדירות במחלה זו.